

Verbonden partijen

Provincie Noord-Brabant

Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de bestuurlijke, beleidsmatige en financiële belangen en risico's van de provincie als gevolg van banden met externe rechtspersonen, waarin de provincie zowel financieel deelneemt als zeggenschap heeft. De provincie neemt zowel deel in rechtspersonen, tot stand gekomen op grond van de publiekrechtelijke Wet Gemeenschappelijke Regelingen als in rechtspersonen, gestoeld op privaatrechtelijke samenwerkingsvormen.

Deze paragraaf heeft zijn basis in artikel 15 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies (BBV) en de daarop van toepassing zijnde toelichting. Conform dit artikel bevat deze paragraaf ten minste:

- De visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
- De lijst van verbonden partijen, die wordt onderverdeeld in:
 1. Gemeenschappelijke regelingen;
 2. Vennootschappen en coöperaties;
 3. Stichtingen en verenigingen, en,
 4. Overige verbonden partijen.

In de lijst van verbonden partijen wordt ten minste de volgende informatie opgenomen:

- de wijze waarop de provincie een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
- het belang dat de provincie in de verbonden partij heeft aan het begin en het einde van het boekjaar;
- de omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het boekjaar;
- de omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het boekjaar;
- de eventuele risico's, als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel b BBV, van de verbonden partij voor de financiële positie van de provincie (alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie).

Nota

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de provincie een bestuurlijk (zeggenschap) en een financieel belang heeft.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de provincie middelen risicodragend ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partijen kunnen worden verhaald op de provincie.

De provincie Noord-Brabant kan besluiten om een bestuurlijk en financieel belang te houden in organisaties als die een bijdrage leveren aan het publiek en provinciaal belang.

Het beleid ten aanzien van verbonden partijen is uitgewerkt in de Nota Samenwerkingsrelaties en Verbonden Partijen die op 12 december 2014 door PS is vastgesteld. Hierin is toegelicht op welke wijze de provincie de publieke belangen in deze verbonden partijen wil behartigen. Ook staan de overwegingen genoemd om een bestuurlijk en financieel belang aan te gaan, te wijzigen of te beëindigen. De nota wordt geactualiseerd en zal naar verwachting in 2023 aan uw staten aangeboden.

Bestuurlijk belang verbonden partijen

Het bestuurlijk belang bij een verbonden partij uit zich in de invloed die kan worden uitgevoerd bij de verbonden partij. Dit is onder andere stemrecht op besluiten die tijdens de Algemene vergadering van Aandeelhouders of ledenvergadering zijn geagendeerd, vaak in combinatie met een voordrachts- of benoemingsrecht van bestuurders en leden van het toezichtsorgaan; de Raad van Commissarissen of Raad van Toezicht. De mate van invloed per verbonden partij is opgenomen in navolgende tabellen. '

Financieel belang verbonden partijen

Het financiële risico van de verbonden partijen is gelijk aan de omvang van het provinciaal aandeel in de deelneming (zie ook de paragraaf weerstandsvermogen), danwel gelijk aan de (jaarlijkse) bijdrage die de verbonden partij van de provincie ontvangt.

De provincie ontvangt ook inkomsten uit verbonden partijen in de vorm van dividend. Met de volgende verbonden partijen zijn dividendafspraken gemaakt: Eindhoven Airport NV, Brabant Water NV, Nederlandse Waterschapsbank en de Bank voor Nederlandse Gemeenten. Het ontvangen dividend wordt als algemeen dekkingsmiddel in de begroting opgenomen. Ook zijn er dividendafspraken met Enexis Holding NV Deze deelneming is onderdeel van de immunisatieportefeuille en het dividend loopt via het rendement van de immunisatieportefeuille. In de jaarrekening is € 98,2 miljoen aan rendement over de immunisatieportefeuille opgenomen, waarvan het dividend van Enexis Holding NV onderdeel is.

Ontwikkelingen en onzekerheden

Vanzelfsprekend raken economische ontwikkelingen en de grote maatschappelijke thema's en beleidsontwikkelingen, zoals de energietransitie en de oorlog in Oekraïne ook de verbonden partijen. In de programma-hoofdstukken is dit waar aan de orde nader toegelicht. Daar waar we voor een betreffende verbonden partij specifieke risico's zien, is dit in de risico-paragraaf hieronder nader toegelicht.

Energietransitie??

In juni 2022 heeft Tennet voor delen van het elektriciteitsnet in Limburg en Brabant afnameschaarste afgekondigd. Dit heeft niet alleen gevolgen voor de economische ontwikkeling, maar raakt de realisatie van maatschappelijke opgaven in brede zin; in het bijzonder de verduurzaming van industrie, de realisatie van zware laadinfra en van collectieve energievoorzieningen in de gebouwde omgeving. Oplossingen en maatregelen om de negatieve gevolgen te beperken raken ook onze verbonden partijen. Enerzijds op het gebied van innovatie en anderzijds vraagt het om een efficiënt gebruik en uitbreiding van het energienetwerk. De samenwerking met Enexis is daarin een belangrijk onderdeel. Zowel de inhoudelijk/beleidsmatige rol als de eigenaarsrol/het aandeelhouderschap wordt dan ook zeer actief ingevuld. Eind 2022 hebben de regionale netbeheerders en hun aandeelhouders met het Rijk een akkoord bereikt om ook op lange termijn de financiering van investeringen in het elektriciteitsnet veilig te stellen. ?

Economische ontwikkelingen

Economische ontwikkelingen raken als vanzelfsprekend ook de verbonden partijen. Het heeft bijvoorbeeld impact op de uitoefening van de taken en de financiële posities van de omgevingsdiensten.

Hoe de Nederlandse economie zich de komende jaren zal ontwikkelen, is onzeker. Het blijft dan ook de aandacht vragen bij alle verbonden partijen.

Economische veiligheid/ Economische autonomie

In het kader van economische ontwikkeling wint ook het thema economische veiligheid en autonomie aan actualiteit. Op nationale en Europese schaal ontstaan initiatieven. Concreet is op 17 mei 2022 het wetsvoorstel Wet Veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames (de "Wet Vifo") door de Eerste Kamer aangenomen. Hoewel deze wet nog niet in uitvoering is genomen, is het thema relevant voor specifieke economische clusters. Wij zullen gaan verkennen wat dit betekent voor de rol van provincie in campussen en besluiten over bijvoorbeeld vestigingsplaatsen, investeringen, fusies/overnames en bestaande of nog te ontwikkelen exitstrategieën.

Wijziging WGR

Per 1-7-2022 is de Wet Gemeenschappelijke Regelingen gewijzigd. Met deze wetswijziging worden de mogelijkheden van volksvertegenwoordigers om de eigen controlerende en kaderstellende rol bij gemeenschappelijke regelingen te versterken aangepast en uitgebreid. Ook wordt de democratische

legitimatie van de besluitvorming binnen zo'n samenwerkingsverband vergroot. Alle gemeenschappelijke regelingen moeten binnen 2 jaar worden aangepast, dus voor 1-7-2024.

De provincie Noord-Brabant is deelnemer bij 7 Gemeenschappelijke Regelingen (3 omgevingsdiensten, de Zuidelijke Rekenkamer, Havenschap Moerdijk, Hollandse Waterlinies en Kleinschalig openbaar vervoer NO-Brabant). We zijn met de andere deelnemers in deze Gemeenschappelijke Regelingen gestart met het traject om de Regelingen aan te passen. Provinciale Staten worden hier in 2023 actief bij betrokken.

Natuurdoelanalyses

De Natuurdoelanalyses van de Natura 2000-gebieden in Noord-Brabant laten een verslechterd beeld zien van de natuur. Aanvragen voor vergunningverlening met stikstofeffecten op Natura 2000-gebieden komen tijdelijk stil te liggen. Projecten in alle sectoren van de Brabantse samenleving worden hierdoor geraakt en het heeft daarmee ook gevolgen voor de verbonden partijen. Op dit moment brengen we samen met de verbonden partijen in kaart wat de precieze gevolgen zijn. De Provincie beoordeelt welke maatregelen zo snel mogelijk genomen kunnen worden om Brabant weer open te krijgen.

Provinciale statenverkiezingen

De volgende verkiezingen voor de provinciale staten vinden plaats op 15 maart 2023. Na de installatie van het nieuwe college van Gedeputeerde Staten zal de gewijzigde bestuurlijke verantwoordelijkheid van de portefeuillehouders voor deelnemingen/ verbonden partijen voor de collegeperiode 2023-2027 worden vastgesteld.

Mutaties Verbonden Partijen

Momenteel doorlopen drie verbonden partijen het oprichtingsproces:

- BrabantRing heeft samengevat als doel om een substantiële bijdrage te leveren aan:

- Het digitaal verbinden van gemeenten, maatschappelijke organisaties en burgers over de Brabantse glasvezelnetwerken en de laagdrempelige toegang voor maatschappelijke partijen en dienstaanbieders daarop.
- Het creëren van een uitnodigend (digitaal) vestigingsklimaat voor innovatieve bedrijven in Brabant door realisatie van een open, onafhankelijke en toegankelijke laag 2 (ethernet) connectiviteit waarop samenwerking en innovatie wordt gestimuleerd.

- COO BIC stimuleert, faciliteert en ondersteunt de ontwikkeling van Brainport Industries Campus (BIC) door te sturen op conceptwaarde van de BIC Campus en bijbehorend ecosysteem, te zorgen voor meewind in de ontwikkeling en door te werken aan de positionering en propositie van BIC, door leads te genereren van partijen die zich kunnen vestigen op BIC. De COO participeert in niet in de exploitaties die normaliter onderdeel vormen van de campusontwikkeling zoals gebieds- en vastgoedontwikkeling en shared services en shared facilities. Beoogd wordt dat de COO zal bestaan uit een kleine slagvaardige efficiënte werkorganisatie van ca. 5 personen, een Raad van Toezicht een Raad van Advies en een Vestigingscommissie.

- Ontwikkelmaatschappij gebiedsontwikkeling Fellenoord BV krijgt als taak de gebiedsontwikkeling Fellenoord in Eindhoven te realiseren door sturing te geven aan de herontwikkeling van het gebied en de realisatie van de ambities en doelen zoals opgenomen in de Ontwikkelvisie Fellenoord-Internationale Knoop XL;

- Het stimuleren van de realisatie van het gewenste volume en een gemengd programma door de markt;
- Sturing geven op de optimalisatie van de publieke businesscase en functioneren als het samenwerkingsvehikel waarbinnen de provincie en de gemeente hun gezamenlijke zeggenschap, risicobeheersing, capaciteit en middelen inzetten.

In alle drie de gevallen zijn Provinciale Staten al in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Ten opzichte van de jaarrekening 2021 kwalificeert Stichting Brainport Smart District niet meer als verbonden partij. De provincie neemt niet meer deel in het bestuur van deze Stichting, daarom is geen sprake meer van een bestuurlijk belang.

Risico's

Een verbonden partij wordt getoetst op aandachtspunten of risico's op het gebied van beleid, governance of financiën. Bij de toetsing wordt altijd uitgegaan van de meest actuele wet- en regelgeving (de Wet Normering Topinkomens (WNT) is specifiek opgenomen in de tabel). Per onderdeel wordt een kleurcode toegekend:

Groen Geen noemenswaardige aandachtspunten of risico's.

Oranje Aandachtspunten of risico's die binnen het uitvoeringsmandaat vallen van GS . Dit heeft geen hoge urgentie en de risico's zijn beperkt. Bijvoorbeeld bestuurswisselingen, statuten die herzien moeten worden of licht tegenvallende resultaten.

Rood Grote aandachtspunten die soms directe actie vereisen en onder de aandacht van PS dienen te worden gebracht. Bijvoorbeeld niet afgedekte financiële risico's, slecht functioneren bestuur of toezichthouder, als er geen publiek belang (meer) is of tegenvallende resultaten.

Indien oranje of rood wordt gescoord, of indien er overige relevante ontwikkelingen zijn wordt dit onderaan de tabel toegelicht.?

In de bijlagenbundel van de jaarrekening is de 'Uitwerking Paragraaf Verbonden Partijen' opgenomen. In deze bijlage wordt ook nader ingegaan op het Innovatiefonds, Energiefonds, Brabant C fonds, Groen Ontwikkelfonds, Leisure Ontwikkelfonds en Brabant Startup Fonds.

1. Gemeenschappelijke regelingen

	Naam	Beleid	Governance	Financiën	Aandeelhouderschap	WNT
1.1	Havenschap Moerdijk (icm Havenbedrijf)	5. Economie, Kennis en Talentontwikkeling 6. Energie			Actief	Voldoet
1.2	Zuidelijke Rekenkamer	1. Bestuur en Veiligheid			Monitorend	Voldoet
1.3	Kleinschalig Collectief vervoer Noordoost Brabant	8. Basisinfrastructuur Mobiliteit			Monitorend	Voldoet
1.4	Omgevingsdienst Midden- en West Brabant	4. Natuur en Milieu			Actief	Voldoet
1.5	Omgevingsdienst Zuidoost Brabant	4. Natuur en Milieu			Actief	Voldoet
1.6	Omgevingsdienst Brabant Noord	4. Natuur en Milieu			Actief	Voldoet
1.7	De Hollandse Waterlinie	10. Vrije tijd, Sport, Cultuur en Erfgoed			nrb	nrb

1.1 Havenschap Moerdijk

De Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Moerdijk is (50%) aandeelhouder en financier van Havenbedrijf Moerdijk NV, waarin de bedrijfsactiviteiten plaatsvinden. PS heeft verzocht om deze structuur en de invloed die kan worden uitgeoefend nader toe te lichten. In 2023 worden Provinciale Staten betrokken bij de aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Moerdijk, waarbij ook de governance-structuur (Gemeenschappelijke Regeling – NV) zal worden toegelicht.

1.4 Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

De financiële situatie van Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant is ten opzichte van voorafgaand jaar versterkt.

- De begroting 2023 is solide en in evenwicht.
- De financiële positie (weerstandsvormogen) voldoet met een weerstandsratio van 1,0 aan de norm die gesteld is tussen de 1,0 en 1,4.
- Boekjaar 2021 is afgesloten met een positief resultaat en ook over 2022 wordt een beperkt positief resultaat verwacht.

Desondanks vraagt het onderdeel financiën de verhoogde aandacht. De forse prijs- en loonstijgingen die in de loop van 2022 zijn ingezet, vragen om een herziening van de vastgestelde begroting voor 2023. Dit leidt naar verwachting tot hogere deelnemersbijdragen.

1.5 Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

De financiële positie van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is kwetsbaar.

- De financiële positie (weerstandsvormogen) voldoet met een weerstandsratio van 0,7 niet aan de norm die is gesteld op tenminste 1,0. Deze lage score wordt veroorzaakt door onzekerheden zoals de informatie/ICT-risico's, de invoering van de Omgevingswet en personele risico's. De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant verwacht een verslechtering van de weerstandsratio in 2023, die kan dalen naar 0,4 eind 2023.
- Het boekjaar 2021 is afgesloten met een positief resultaat, maar het is de verwachting dat over 2022 een significant negatief resultaat wordt geboekt. Omdat de reservepositie al zwak is, ligt een benodigde bijstorting door deelnemers voor de hand.
- De vastgestelde begroting 2023 is in evenwicht. Bijzonderheid daarin is dat gemeentelijke deelnemers meebetalen aan gerelateerde werkzaamheden; dit zijn declarabele uren die tot dusver deels in de overheadkosten belandden.
- De in de loop van 2022 ingezette prijs- en loonstijgingen leiden ertoe dat de vastgestelde begroting 2023 moet worden herzien. Dit leidt naar verwachting tot hogere deelnemersbijdragen.

1.6 Omgevingsdienst Brabant Noord

De financiële situatie van Omgevingsdienst Brabant Noord is ten opzichte van voorafgaand jaar versterkt.

- De begroting 2023 is solide en in evenwicht.
- De financiële positie (weerstandsvormogen) is met een weerstandsratio van 1,5 op orde.
- Boekjaar 2021 is afgesloten met een positief resultaat en ook over 2022 wordt een beperkt positief resultaat verwacht.

Desondanks vraagt het onderdeel financiën de verhoogde aandacht. De forse prijs- en loonstijgingen die in de loop van 2022 zijn ingezet, vragen om een herziening van de vastgestelde begroting voor 2023. Dit leidt naar verwachting tot hogere deelnemersbijdragen.

2. Vennoetschappen en coöperaties

Naam	Beleid	Governance	Financiën	Aandeelhouderschap	WNT

2.1	Enexis NV	6. Energie			Actief	Voldoet
2.2	CSV Amsterdam BV	5. Economie, Kennis en Talentontwikkeling			Actief	n.v.t.
2.3	Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	5. Economie, Kennis en Talentontwikkeling			Actief	n.v.t.
2.4	Brabant Water NV	3. Water en Bodem			Actief	Voldoet
2.5	Eindhoven Airport NV	8. Basisinfrastructuur Mobiliteit			Actief	n.v.t.
2.6	BOM Holding BV	5. Economie, Kennis en Talentontwikkeling			Actief	Voldoet
2.7	Ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte, BV	2. Ruimte en Wonen			Actief	Voldoet
2.8	Business Park Aviolanda BV	5. Economie, Kennis en Talentontwikkeling			Actief	n.v.t.
2.9	Nederlandse Waterschapsbank NV	Algemeen financieel beleid 3. Water en Bodem			Monitorend	n.v.t.
2.10	NV Bank voor Nederlandse Gemeenten	Algemeen financieel beleid 1. Bestuur en Veiligheid			Monitorend	n.v.t.
2.11	PZEM NV	6. Energie			Monitorend	Voldoet
2.12	Pivotpark Holding BV	5. Economie, Kennis en Talentontwikkeling			Actief	Voldoet
2.13	Green Chemistry Campus BV	5. Economie, Kennis en Talentontwikkeling 6. Energie			Actief	Voldoet
2.14	Groen Ontwikkelfonds Brabant BV	Programma 3 en 4. Natuur en Milieu			Actief	Voldoet
2.15	Monumenten Beheer Brabant	10 .Vrijetijd, Cultuur, Sport en Erfgoed			Actief	Voldoet
2.16	Brabant Startup Fonds BV	5. Economie, Kennis en Talentontwikkeling			Actief	Voldoet

2.8 Business Park Aviolanda BV

De ontwikkeling van Aviolanda in samenwerking met Defensie heeft inmiddels de nodige successen opgeleverd: F-35 motorenonderhoud & logistiek en de groei naar een hoogwaardig civiel-militair cluster. Momenteel is er de uitdaging om opnieuw de visie, strategie en rol van BPA, inclusief de bijbehorende organisatie- en samenwerkingsstructuur, te bepalen.

In 2022 hebben de directie en de raad van commissarissen van Business Park Aviolanda BV een concept ondernemingsplan met innovatieprogramma en vastgoedstrategie opgesteld, maar dit is tot op heden niet afdoende bevonden. Doel is om de nieuwe koers in 2023 vast te stellen.

Fokker Holding BV heeft Fokker Techniek BV (medeaandeelhouder van Business Park Aviolanda BV) verkocht aan Fokker Services Group BV. Tevens heeft Fokker Holding BV aangekondigd dat Panta Holding BV op termijn verhuist naar Papendrecht. Vanwege het vertrek van Fokker Holding BV heeft zij aangekondigd om haar 20% aandelen in 2023 te verkopen. Na de aandelenoverdracht zal er met de nieuwe aandeelhouders een nieuwe samenwerkingsovereenkomst worden aangegaan.

2.12 Pivotpark Holding BV

De vanuit historisch perspectief zwakke financiële performance van Pivotpark Holding BV verbetert, maar is nog altijd mager. De omzet neemt toe als gevolg van meer screeningactiviteiten en gestegen verhuuropbrengsten (er is sprake van 99% bezetting met een groeiende vraag naar ruimte). Van belang is dat ervoor nu en in de toekomst voldoende ruimte beschikbaar is op en nabij het Pivot Park.

In maart 2021 heeft provincie Noord-Brabant besloten om Pivot Park een lening van € 9,6 miljoen euro te verstrekken voor de bouw van een single-tenant gebouw. Dit bedrag is in juli verhoogd met € 1,5 miljoen tot een totaal van € 11,1 miljoen. Daarnaast is er in de 2e helft van 2021 een lening van € 33,85 miljoen verstrekt voor de bouw van een multi-tenant gebouw als vervanging van het oude gebouw en investering in extra ruimte voor nieuwe huurders. Het gebouw is volledig verhuurd en de bouw is inmiddels gestart.

De realisatie van beide panden leidt naar verwachting tot een verdere verbetering van de rentabiliteit, maar wij zien nog een forse investeringsvraag voor de komende jaren om Pivot Park te kunnen laten doorgroeien tot een volwaardige campus. Deze plannen zullen in 2023 verder uitgewerkt worden.

De directie en RvC hebben aan de aandeelhouders van Pivot Park Holding BV gevraagd in te stemmen met de verkoop van Pivot Park Screening Center. De aandeelhouders vormen op basis van onafhankelijk onderzoek hun opinie. Besluitvorming hierover vindt plaats als er een concreet verkoop voorstel ligt.

2.13 Green Chemistry Campus BV (GCC)

De bestuurder van de GCC werkt aan een toekomstbestendig businessplan, dat van belang is voor het voortbestaan van de GCC. Een plan dat zorgt voor een versterking van de economische structuur van West-Brabant in het vervangen van fossiele in biograndstoffen en bevordering van de werkgelegenheid in de biobased economy.??

De provincie wil haar belang in de GCC uiterlijk 1 januari 2025 beëindigen en wil binnen deze context medewerking verlenen aan een toekomstbestendig businessplan, samen met de andere aandeelhouders.

In de provinciale begroting 2023 is hiervoor €2 miljoen gereserveerd uit de vrije begrotingsruimte.

Het is een belangrijk moment voor de GCC in haar 10-jarige bestaan.

In deze belangrijke fase van de GCC heeft ook een bestuurderswisseling plaatsgevonden: De voormalig directeur heeft per 1 november 2022 ontslag genomen. Per 6 december 2022 is een vervanger aangesteld.

De financiële situatie van de campus blijft zorgelijk. Ontwikkelingen in circulaire en biobased processen zijn van de lange adem. Na 10 jaar is de campus nog steeds grotendeels afhankelijk van publieke bijdragen en zijn de staatssteungrenzen met betrekking tot de exploitatiesteun bereikt. Uit onderzoek moet blijken of verdere invulling kan worden gegeven aan de financieringsbehoefte, passend bij het ondernemingsplan. De GCC heeft voor de jaarrekening van 2021 een impairment toegepast en daarmee de vaste activa naar nul afgeschreven. Voor de kapitaalbreng vanuit de provincie is bij de oprichting van Green Chemistry Campus BV een voorziening getroffen van € 2,3 miljoen. Dit is gelijk aan de waarde van het ingebrachte (agio)vermogen.

2.14 Groen Ontwikkelfonds Brabant BV

PS hebben najaar 2022 een nieuw Beleidskader Natuur vastgesteld voor de periode 2023-2030, waarin de doelstellingen van het provinciaal natuurbeleid zijn geformuleerd, waaronder realisatie van het NatuurNetwerk Brabant (NNB) en Ecologische Verbindingszones (EVZ's).

De provincie moet in de periode 2024 t/m 2027 een bedrag van € 41,2 miljoen bezuinigen op natuur en daarnaast is sprake van prijsstijgingen bij grondverwerving en inrichting.

Dit heeft ertoe geleid dat op 16 december 2022 een aangepaste businesscase Natuurnetwerk Brabant (NNB)/ Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) is vastgesteld in Provinciale Staten (Statenvoorstel 72/22). In deze businesscase is vermeld dat de bezuiniging van € 41,2 miljoen ertoe leidt dat er vooralsnog geen budget (€ 17,3 miljoen) is voor de realisatie van 365 hectare Provinciaal NNB, dat er geen budget (€ 13,6 miljoen) is voor de realisatie van 175 hectare EVZ en dat de uitvoering van EVZ is getemporeerd tot en met 2035.

De realisatie van hectares NNB en EVZ is grotendeels neergelegd bij GOB BV, maar de provincie heeft dus voorlopig een tekort aan financiële middelen voor de uitvoering van deze opdracht door het GOB a.g.v. de bezuiniging. Daarnaast is in de aangepaste businesscase bepaald dat de provincie per 1-1-2023 de normbedragen voor grondverwerving en inrichting verhoogt in verband met prijsstijgingen, hetgeen leidt tot een verwacht tekort van € 29,6 miljoen. De provincie onderzoekt verschillende opties om alsnog dekking te vinden voor de gehele realisatie van het NatuurNetwerk Brabant en de EVZ's.?

In de evaluatie Fondsen werd geadviseerd om de organisatie van GOB BV minder kwetsbaar te maken en minder afhankelijk van het functioneren van de directeur. Daarom is bij GOB BV inmiddels een kernteam ingesteld, dat samen met de directeur belangrijke keuzes maakt. Daarnaast is een bestuurssecretaris aangesteld.

2.15 NV Monumenten Beheer Brabant

De portefeuille van Monumenten Beheer Brabant bestaat uit 11 monumentale panden, die deels worden verhuurd. Bij deze panden is sprake van achterstallig onderhoud, een verduurzamingsopgave en een investeringsbehoefte. Ons erfgoedbeleid is niet gericht op eigendom van monumentale panden. Dit vraagt om het maken van een keuze betreffende de toekomst van MBB. We bekijken hoe het beheer van dit erfgoed het beste kan worden ingevuld.

Gezien het onzekere toekomstperspectief is reeds eerder een voorziening getroffen van € 2.058.000 (gelijk aan de waarde van het ingebrachte vermogen).

3. Stichtingen en verenigingen

	naam	Beleid	Governance	Financiën	Aandeelhouderschap	WNT
3.1	Interprovinciaal overleg IPO en BIJ12 (vereniging)	1. Bestuur en Veiligheid			Monitorend	Voldoet
3.2	Huis van de Nederlandse Provincies HNP (vereniging)	1. Bestuur en Veiligheid			Monitorend	Voldoet
3.3	Stichting Brabant C Fonds	10. Vrijetijd, Cultuur, Sport en Erfgoed			Actief	Voldoet
3.4	Stichting Beheer Museum Kwartier	10. Vrijetijd, Cultuur, Sport en Erfgoed			Actief	Voldoet
3.5	Stichting Leisure Ontwikkelfonds Brabant	10. Vrijetijd, Cultuur, Sport en Erfgoed			Actief	Voldoet

3.6	Stichting La Vuelta Holanda, opgericht in 2019	10. Vrijetijd, Cultuur, Sport en Erfgoed			Actief	nvt
-----	--	--	--	--	--------	-----

3.3 Stichting Brabant C Fonds.

De looptijd van het Brabant C fonds is verlengd tot en met 2024. N.a.v. het nieuwe beleidskader Levendig Brabant zal worden overwogen of er een vervolg komt op het Brabant C fonds. Hierbij wordt de fondsevaluatie meegenomen.

4. Overige verbonden partijen

		Beleid	Governance	Financiën	Aandeelhouderschap	WNT
4.1	Fonds Nazorg Gesloten Stortplaatsen	4. Natuur en Milieu			Actief	nvt

4.1 Fonds Nazorg Gesloten Stortplaatsen

De voorziening gesloten stortplaatsen wordt jaarlijks opgericht op basis van het voorcalculatorische percentage van 5,06%. Het verschil tussen dit voorcalculatorische rendement en de werkelijke opbrengsten van de belegde voorziening wordt jaarlijks toegevoegd resp. onttrokken aan de egaliseringsreserve rente voorziening. Wanneer het werkelijke rendement gedurende langere tijd achterblijft bij het voorcalculatorisch rendement wordt deze egaliseringsreserve negatief.

Doordat het nettoresultaat van de belegde voorziening gesloten stortplaatsen in het Nazorgfonds samen met een gedeeltelijke onttrekking uit de egaliseringsreserve in 2022 onvoldoende is om de verplichte jaarlijkse opbrengst (5,06%) van de voorziening mogelijk te maken, is de egaliseringsreserve van het Nazorgfonds per 31 december 2022 negatief, namelijk € - 6.830.328 (voorlopig cijfer). Op 31 december 2021 was de waarde € 5.902 positief. Bij de slotwijziging 2022 is een tekort van € 6.500.000 geraamd.

De provincie staat garant voor een eventueel negatieve egaliseringsreserve bij de gesloten stortplaatsen en dient het tekort aan het einde van ieder jaar op te nemen in een voorziening. Vanwege het hoge tekort in 2022 staat het stoplicht voor Financiën op rood.

Lijst van verbonden partijen

1. Gemeenschappelijke regelingen

Belang

	Naam	Vestigingsplaats	Portefeuille (eigenaar / inhoud)	Bestuurlijk Belang	Aandeel
1.1	Havenschap Moerdijk (i.c.m. Havenbedrijf)	Moerdijk	Smeulders/Van Gruijthuijsen	Lid bestuur bedrijfsvoering organisatie	50,0%
1.2	Zuidelijke Rekenkamer	Eindhoven	Programmaraad	Lid programmaraad	50,0%
1.3	Kleinschalig Collectief Vervoer Noordoost-Brabant	Oss	Otters-Bruijnen*	Lid Algemeen Bestuur, lid Dagelijks Bestuur	14,3%
1.4	Omgevingsdienst Midden- en West Brabant	Tilburg	Roijackers/Lemkes-Straver	Lid Algemeen Bestuur, lid Dagelijks Bestuur	39,0%
1.5	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant	Eindhoven	Roijackers/Lemkes-Straver	Lid Algemeen Bestuur, lid Dagelijks Bestuur	35,0%
1.6	Omgevingsdienst Brabant Noord	's-Hertogenbosch	Roijackers/Lemkes-Straver	Lid Algemeen Bestuur, lid Dagelijks Bestuur	39,0%
1.7	De Hollandse Waterlinie	Utrecht	Smeulders*	Lid van Gemeenschappelijk Orgaan	10%

* = Eigenaarsrol en inhoudelijke rol zijn niet conflicterend.

Vermogensstructuur en resultaat

X €1000

Naam	Lening	Garantstelling	Eigen vermogen per 01-01-2022	Eigen vermogen per 31-12-2022	vreemd vermogen per 01-01-2022	vreemd vermogen per 31-12-2022
1.1 Havenschap Moerdijk (i.c.m. Havenbedrijf)		280.000.000*	97.265	97.265	213.484	213.484
1.2 Zuidelijke Rekenkamer			99	99	200	200
1.3 Kleinschalig Collectief Vervoer Noordoost-Brabant			860	860	326	326
1.4 Omgevingsdienst Midden- en West Brabant			2.918	2.918	3.285	3.285
1.5 Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant			3.266	3.266	8.620	8.620
1.6 Omgevingsdienst Brabant Noord			10.127	10.127	11.379	11.379
1.7 De Hollandse Waterlinie			n.b.	n.b.	n.b.	n.b.

De gepresenteerde cijfers zijn de resultaten uit de meest recent gepubliceerde (half)jaarcijfers.

* De provincie en gemeente Moerdijk staan voor ieder 50-50 van het genoemde bedrag garant (gelijk aan de deelname in de Gemeenschappelijke Regeling).

2. Vennootschappen en coöperaties

Belang

		X €1000							
Naam	vestigingsplaats	Portefeuille (eigenaar/inhoud)	Bestuurlijk belang	Aandeel	Nominale waarde	Agio	Gestort	Boek waarde	
2.1 Enexis NV	's-Hertogenbosch	Smeulders/ Spierings	stemrecht / voordrachtsrecht	30,8%	46.144	-	46.144	-	

				lidmaatschap RvC / lid AHC					
2.2	CSV Amsterdam BV	's- Hertogenbosch	Smeulders*	Stemrecht / lid AHC	30,8%	6	-	6	6
2.3	Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	's- Hertogenbosch	Smeulders	Stemrecht / lid AHC	30,8%	pm	-	pm	-
2.4	Brabant Water NV	's- Hertogenbosch	Smeulders/ Roijackers	Stemrecht / voordrachtsrecht Lid RvC / lid AHC	31,6%	88	-	88	-
2.5	Eindhoven Airport NV	Eindhoven	Smeulders/Otters- Buijnen	Stemrecht / voordrachtsrecht Lidmaatschap RvC	24,5%	1.112	-	556	-
2.6	BOM Holding BV	Tilburg	Smeulders/van Grujthuijsen	stemrecht / voordrachtsrecht lidmaatschap RvC	100%	1	50.827	50.828	50.828
2.7a	Ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte BV	's- Hertogenbosch	Smeulders/Ronnes	Stemrecht / voordrachtsrecht Lid RvC	100%	30	89	119	111
2.7b	Ruimte voor Ruimte II CV	's- Hertogenbosch	Smeulders/Ronnes	Stemrecht/ Commanditair vennoot	99%	1.485	24.457	25.943	24.498

2.8	Business Park Aviolanda BV	Woensdrecht	Smeulders/van Gruijthuijsen	Stemrecht / voordrachtsrecht Lid RvC	60%	11	6.477	6.488	6.488
2.9	Nederlandse Waterschapsbank NV	's-Gravenhage	van Gruijthuijsen*	Stemrecht	0,12%	22	-	8	-
2.10	NV Bank voor Nederlandse Gemeenten	's-Gravenhage	van Gruijthuijsen*	Stemrecht	0,07%	100	-	100	-
2.11	PZEM NV	Middelburg	Smeulders*	Stemrecht	0,05%	4	-	4	-
2.12	Pivotpark Holding BV	Oss	Smeulders/ van Gruijthuijsen/Ronnes	Stemrecht	70,7%	20	6.282	6.302	6.302
2.13	Green Chemistry Campus BV	Bergen op Zoom	Smeulders/Spierings	Stemrecht / voordrachtsrecht Lid RvC	60%	11	2.300	2.311	2.300
2.14	Groen Ontwikkelfonds Brabant BV	's- Hertogenbosch	Smeulders/ Roijackers	Stemrecht	100%	-	-	-	-
2.15	N.V. Monumenten Beheer Brabant	's- Hertogenbosch	van Gruijthuijsen/ Smeulders	Stemrecht	72%	2.058	-	2.058	2.058
2.16	Brabant Startup Fonds BV	Tilburg	Smeulders/Van Gruijthuijsen	Stemrecht	100%	-	-	-	-

* Eigenaarsrol en inhoudelijke rol zijn niet conflicterend.

Vermogensstructuur en
resultaat

X €1000

Naam	Lening	Garantstelling	Eigen vermogen per 1-1 2022*	Eigen vermogen per 31-12 2022*	Vreemd vermogen per 1-1 2022*	Vreemd vermogen per 31-12 2022*	Resultaat 2022 na belasting*	Netto Dividend ontvangen in 2022 over 2021
2.1 Enexis NV	159.490		4.241.000	5.441.000	5.154.000	4.907.000	1.300.000	30.650
2.2 CSV Amsterdam BV			312	210	23	13	-102	0
2.3 Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV			1.532	1.480	7	10	-52	0
2.4 Brabant Water NV			684.676	684.676	534.999	534.999	10.493	0
2.5 Eindhoven Airport NV			101.325	101.325	36.650	36.650	-2.293	0
2.6 BOM Holding BV	127.292		51.068	51.068	256.601	256.601	-631	0
2.7a Ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte BV			611	611	145	324	125	0
2.7b Ruimte voor Ruimte II CV			20.205	20.205	9.466	9.466	8.245	0
2.8 Business Park Aviolanda BV	1.573		13.131	13.131	12.508	12.508	425	0

2.9	Nederlandse Waterschapsbank NV	50.000	1.902.000	1.932.000	93.791.000	88.777.000	80.000**	63
2.10	NV Bank voor Nederlandse Gemeenten	49.800	5.062.000	4.545.000	143.995.000	133.647.000	183.000**	pm
2.11	PZEM NV		1.650.909	1.650.909	1.229.012	1.229.012	235.065	0
2.12	Pivotpark Holding BV	44.849	13.060	13.060	26.203	26.203	1.155	0
2.13	Green Chemistry Campus BV		905	738	119	150	-166	0
2.14	Groen Ontwikkelfonds Brabant BV		0	0	8.324	8.324	0	0
2.15	N.V. Monumenten Beheer Brabant	6.975	773	773	8.603	8.603	184	0
2.16	Brabant Startup Fonds BV	14.033	0	0	14.488	14.488	0	0

*De gepresenteerde cijfers zijn de resultaten uit de meest recent gepubliceerde (half)jaarcijfers.

**resultaat halfjaar 2022

3. Stichtingen en verenigingen

Belang

Naam	Vestigingsplaats	Portefeuille (eigenaar/inhoud)	Bestuurlijk belang	Aandeel
------	------------------	-----------------------------------	--------------------	---------

3.1	Interprovinciaal overleg IPO en BIJ12 (vereniging)	's-Gravenhage	Otters-Bruijnen/thema Ipo BAC	Lid van het bestuur	9,63% (Bij12 10,60%)
3.2	Huis van de Nederlandse Provincies (vereniging)	Brussel	Otters-Bruijnen/van Gruijthuijsen	Lid van het bestuur	8,33%
3.3	Stichting Brabant C Fonds	Tilburg	van Gruijthuijsen/Smeulders	Benoeming schorsing en ontslag leden RvT	100%
3.4	Stichting Beheer Museum Kwartier	's-Hertogenbosch	Smeulders*	Benoeming schorsing en ontslag leden RvT	75%
3.5	Stichting Leisure Ontwikkelfonds Brabant	Oisterwijk	van Gruijthuijsen/Smeulders	lid van de raad van deelnemers.	50%
3.6	Stichting La Vuelta Holanda	Utrecht	Smeulders*	Lid van het bestuur	15%

*Eigenaarsrol en inhoudelijke rol zijn niet conflicterend.

Vermogensstructuur en resultaat

Bedragen in €1000

Naam	Lening	Garantstelling	Eigen vermogen per 01-01-2022	Eigen vermogen per 31-12-2022	Vreemd vermogen per 01-01-2022	Vreemd vermogen per 31-12-2022
------	--------	----------------	-------------------------------	-------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

3.1	Interprovinciaal overleg IPO en BIJ12 (vereniging)	120	5.170	5.170	31.630	31.630
3.2	Huis van de Nederlandse Provincies (vereniging)		656	656	336	336
3.3	Stichting Brabant C Fonds		1.009	1.009	9.499	9.499
3.4	Stichting Beheer Museum Kwartier		100	100	540	540
3.5	Stichting Leisure Ontwikkelfonds Brabant		5.159	5.159	2	2
3.6	Stichting La Vuelta Holanda		4.558	4.558	141	141

De gepresenteerde cijfers zijn de resultaten uit de meest recent gepubliceerde (half)jaarcijfers.

4. Overige verbonden partijen

Belang

	Naam	Vestigingsplaats	Portefeuille (eigenaar / inhoud)	Bestuurlijk belang	Aandeel
4.1	Fonds Nazorg Gesloten Stortplaatsen	's-Hertogenbosch	van Gruijthuisen/Spierings	GS vormen Algemeen Bestuur, twee gedeputeerde vormen Dagelijks Bestuur	100%

Vermogensstructuur en resultaat

X €1000	Naam	Lening	Garantstelling	Eigen vermogen per 01-01-2022	Eigen vermogen per 31-12-2022	Vreemd vermogen per 01-01-2022	Vreemd vermogen per 31-12-2022
---------	------	--------	----------------	-------------------------------	-------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

4.1	Fonds Nazorg Gesloten Stortplaatsen	104.512	104.512	29.779	29.779
-----	-------------------------------------	---------	---------	--------	--------

De gepresenteerde cijfers zijn de resultaten uit de meest recent gepubliceerde (half)jaarcijfers

5. Investeringsfondsen voor Brabant

Fonds*	Fondsomvang x €1 mln	Looptijd t/m	Revolverenheid	Multiplier	Portefeuille
5.1 Innovatiefonds Brabant	125	2037	Nominaal	≥ 3	Van Gruijthuijsen
5.2 Energiefonds Brabant	60	2037	Nominaal	≥ 4	Spierings
5.3 Brabant C fonds	36	2024	Beperkt	≥ 3	Smeulders
5.4 Groen Ontwikkelfonds voor Brabantse natuur	240	2027	Niet of nauwelijks	≥ 2	Roijackers
5.5 Leisure Ontwikkel fonds Brabant	10	2027	Beperkt (33-66%)	≥ 2	Smeulders
5.6 Brabant Startup Fonds	10	2033	50%	≥ 3	Van Gruijthuijsen

* Zie bijlagenbundel begroting 2022 voor aanvullende fondsinformatie

